

DUURZAAM RUIMTEGEBRUIK: LEREN, DOEN EN DELEN

LESSEN UIT 'WIJ ZIJN RUIMTE'

Drie schooljaren lang bracht Wij zijn Ruimte leerlingen uit het 5e en 6e leerjaar, buurtbewoners en lokale overheden samen in een educatief en participatief traject rond duurzaam ruimtegebruik in de schoolomgeving. Dit proces toonde hoe waardevol het is om deze verschillende actoren te verbinden. Het leidde niet alleen tot een beter begrip van elkaars perspectieven, maar ook tot frisse ideeën, nieuwe samenwerkingen en een groeiende motivatie om actie te ondernemen. Tegelijkertijd werd duidelijk dat het samenbrengen en enthousiasmeren van deze groepen een intensief proces is. Een externe begeleider kan hierin een sleutelrol spelen door drempels te verlagen, deelnemers te ondersteunen en de inhoudelijke diepgang van het traject te vergroten.

BUURT

Wij zijn Ruimte ontwikkelde voor burens coöcreatief een werkpakket bestaande uit 3 afzonderlijk of in traject bruikbare methodieken.

Deze methodieken kunnen de buurt de nodige handvaten geven om met duurzaam ruimtegebruik in hun eigen buurt aan de slag te gaan en de eerste zaadjes te planten voor een buurtwerking.

* Gebruiksklare methodieken en begeleidde trajecten verlagen de drempel en verhogen de slaagkans voor buurten om tot gedragen actie te komen.

BUURTSAFARI

* Ruimtelijke dromen via een wandeling zichtbaar maken verbindt school en burens en maakt duurzaam ruimtegebruik tastbaar en relevant voor de deelnemers.

WIJ ZIJN RUIMTESPEL

* Hoewel niet iedereen direct warm loopt voor het combineren van dromen en realiteit, leidt dit tot diverse output, variërend van haalbare korte-termijndromen tot ambitieuze lange-termijndromen. * Deelname aan het Wij zijn Ruimte-spel lokale overheden waardevolle inzichten in wat er leeft in de buurt, wat kan helpen bij het vormgeven van toekomstig beleid of projecten.

STELLINGENSPEL

* Een constructief gesprek tussen leerlingen, burens en stad/gemeente brengt complexiteit van duurzaam ruimtegebruik in kaart en geeft inzicht in verschillende noden. *Dit vraagt om deskundige facilitatie, de principes van vb. Deep Democracy kunnen hierbij helpend zijn. * Om alle input te verzamelen en te gebruiken om op voort te bouwen is een observator onmisbaar.

SCHOOL

Wij zijn Ruimte ontwikkelde voor scholen coöcreatief een lespakket van 9 lesmomenten in 4 modules: van inzicht tot actie.

* Kant-en-klare methodieken en begeleiding helpen om leerkrachten met vertrouwen rond duurzaam ruimtegebruik aan de slag te laten gaan. Niet elke leerkracht voelt zich even vertrouwd met het thema, waardoor het nog te weinig in de klas aan bod komt. Ook in het curriculum en de lesmethodes ontbreekt actiegericht materiaal dat verschillende actoren samenbrengt rond het inrichten van hun buurt.

* Gevarieerde werkvormen zorgen ervoor dat alle leerlingen betrokken worden, hierbij wordt bijvoorbeeld rekening gehouden met meervoudige intelligentie.

* Inzicht in duurzaam ruimtegebruik verhoogt het draagvlak voor actie in eigen omgeving. Leerlingen vinden vlot aansluiting met de concepten ontharding, groene en blauwe ruimtes en ontmoetingsplaatsen en kunnen dit vlot op eigen omgeving toepassen.

* Samen met de leerlingen de buurt verkennen maakt kansen voor duurzaam ruimtegebruik in eigen omgeving zichtbaar.

LOKALE OVERHEID

Lokale overheden (of middenveldorganisaties) kunnen een faciliterende rol opnemen bij het verbinden scholen en buurt. Betrokkenheid vanaf het begin van het traject kan een sterke hefboom zijn (vb. Financieel, expertise, begeleiding, beleidsmatige ondersteuning) Betrek scholen actief bij ruimtelijke ontwikkelingen in hun omgeving om ervoor te zorgen dat hun belangen en behoeften worden meegenomen in planning en besluitvorming.

Met de steun van de Vlaamse Overheid,
Departement Omgeving

